

Naturvernforbundet i Østfold

Kirkegaten 31

1632 Gamle Fredrikstad

01.04.2026

Til:

Rovviltnemda i region 4 og 5

Statsforvalteren i Innlandet og Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Postboks 982

2604 Lillehammer

E-post: sfospost@statsforvalteren.no og sfinpost@statsforvalteren.no

Klage fra Naturvernforbundet i Østfold på Fellessak 1/26 – Kvote for betinget skadefelling av ulv i region 4 og region 5, 2026–2027

Det vises til rovviltnemndenes vedtak av 10. mars 2026 om kvote for betinget skadefelling av inntil 10 ulver i perioden 1. juni 2026 – 15. februar 2027.

Vedtaket påklages med hjemmel i forvaltningsloven. Det anføres at vedtaket bygger på mangelfull begrunnelse og utilstrekkelig synliggjøring av de vurderinger Naturmangfoldloven krever. Videre er det etter vårt syn ikke tilstrekkelig grunnlag for å etterprøve vilkårene for uttak etter naturmangfoldloven § 18 er oppfylt.

1. Rettslig utgangspunkt

Vedtaket etter naturmangfoldloven skal bygge på prinsippene i §§ 8–12, jf. § 7. Det skal komme frem av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt.

Vedtaket viser til bestemmelsene, men inneholder i hovedsak generelle henvisninger uten nærmere konkretisering av vurderinger som er foretatt. Slik vedtaket er utformet, er det etter vårt syn vanskelig å etterprøve hvordan prinsippene er anvendt. Det reiser spørsmål om kravene til forsvarlig og etterprøvbart saksbehandling er oppfylt.

2. Kunnskapsgrunnlaget (§ 8)

I følge [Rovdata](#) er det for perioden 1. oktober – 18. mars i vintersesongen 2025–2026 så langt dokumentert totalt 54–57 ulver med tilhold bare i Norge eller på tvers av riksgrensen mot Sverige (Tabell 1). Av disse er hittil 33–35 ulver kun bekreftet på norsk side og 21–22 ulver har hatt tilhold i revir på tvers av svensk-norsk riksgrense, i såkalte grenserevir.

Bestanden er liten og sårbar, og preges av begrenset genetisk variasjon og høy sensitivitet for tap av enkeltindivider. Det må særlig legges vekt på at den helnorske bestanden kun utgjør 33–35 individer.

Den lave bestandsstørrelsen, kombinert med genetiske utfordringer, innebærer at selv et begrenset uttak kan få betydelige konsekvenser for bestandens videre utvikling.

Det foreligger også konkrete indikasjoner på bortfall av genetisk viktige individer i flere revir, herunder Setten- og Kynna-revirene, noe som ytterligere forsterker usikkerheten knyttet til bestandens utvikling.

Det bemerkes videre at nyere opplysninger fra Rovdata indikerer at lederhannen i Setten-reviret ikke er registrert siden oktober 2025, og at det kun er dokumentert én revirmarkerende ulv i reviret. Faglige vurderinger tilsier at hannen etter all sannsynlighet er død. Dette innebærer en vesentlig usikkerhet knyttet til revirets videre reproduksjonsevne.

Det vises også til at den genetisk viktige hannen i Boksjøreviret ikke lenger er dokumentert i bestanden, noe som bidrar til økt usikkerhet om bestandens genetiske utvikling og reproduksjon. Videre er det usikkerhet knyttet til reproduksjon i enkelte revir, blant annet ved at genetisk viktige individer ikke lenger er dokumentert i bestanden.

Når det samtidig kun er dokumentert to helnorske ynglinger, forsterker dette at bestandssituasjonen er svakere enn det et rent individtall kan gi inntrykk av. Etter naturmangfoldloven § 9 skal slik usikkerhet tillegges vekt gjennom anvendelse av føre-var-prinsippet.

2.1. Dokumenterte ynglinger

Det vises til statusrapport fra [Rovdata](#) 18. mars for ulv vinteren 2025–2026, hvor det kommer frem at det kun er dokumentert to helnorske ynglinger (Disenå og Setten), hvilket er under bestandsmålet fastsatt av Stortinget. Bestandsmålet er knyttet til antall årlige ynglinger, og ikke til samlet antall individer. Når minimumskravet til ynglinger ikke er oppfylt, foreligger det etter dette en bestandssituasjon som ikke er i samsvar med nasjonale mål.

I henhold til naturmangfoldloven § 5 skal arten forvaltes slik at den opprettholder levedyktige bestander i sitt naturlige utbredelsesområde, og etter § 8 skal beslutninger bygge på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Når det dokumenterte kunnskapsgrunnlaget viser at bestandsmålet for ynglinger ikke er nådd, kan dette ikke fravikes ved å legge avgjørende vekt på individtall. En slik tilnærming vil innebære at vedtaket bygger på et ufullstendig faktisk grunnlag, jf. alminnelige forvaltningsrettslige krav til forsvarlig saksbehandling.

Vedtaket viser til at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, men uten å redegjøre for hvordan usikkerhet knyttet til bestandens størrelse, genetikk og avgang er vurdert.

3. Føre-var-prinsippet (§ 9)

Vedtaket legger til grunn at føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse.

Vedtaket nøyer seg med å konstatere dette, uten å redegjøre for hvilken usikkerhet som foreligger eller hvorfor denne ikke tillegges vekt. I en situasjon med en liten og sårbar bestand, genetiske utfordringer og usikkerhet om videre utvikling, skal føre-var-prinsippet vurderes i tråd med § 9 og tillegges vekt.

4. Samlet belastning (§ 10)

Vedtaket konkluderer med at en kvote på 10 individer ikke vil påføre bestanden for stor samlet belastning, uten å synliggjøre hvilke konkrete vurderinger som ligger til grunn.

Det fremgår ikke hvordan ulike belastningsfaktorer som lisensfelling, skadefelling, naturlig dødelighet og ulovlig avgang er vurdert samlet. Det fremgår ikke hvordan uttaket er vurdert opp mot kravet om en levedyktig bestand etter naturmangfoldloven § 5.

Det er heller ikke redegjort for hvordan vurderingen av samlet belastning tar høyde for at den norske delen av bestanden er liten og genetisk sårbar, og at den ikke uten videre kan vurderes som en del av en felles skandinavisk bestand. I en bestand av denne størrelsen vil selv et begrenset uttak kunne få uforholdsmessig stor effekt, særlig dersom reproduktive

eller genetisk viktige individer berøres. Vedtaket nøyer seg med en konklusjon uten å synliggjøre vurderingen. Det er ikke dokumentert at uttaket ikke vil true bestandens overlevelse.

Etter vårt syn oppfyller ikke konklusjonen i vedtaket kravet i naturmangfoldloven § 10.

5. Forholdsmessighet og nødvendighet

Vedtaket viser til tap av beitedyr som grunnlag for skadefelling. Det kommer frem av vedtaket at det i region 4 og 5 samlet er erstattet 275 sau som tatt av ulv. Det fremgår imidlertid ikke at det er foretatt en konkret vurdering av skadeomfanget sett i forhold til total beitebruk, om skadene er konsentrert til bestemte områder eller individer, eller om mindre inngripende tiltak kan redusere skadene. Uten en slik vurdering er det ikke mulig å etterprøve om tiltaket er nødvendig og forholdsmessig.

I følge [Statsforvalteren i Innlandet](#) er det årlig er om lag 330 000 sau på utmarksbeite.

Tapet til ulv utgjør dermed en svært liten andel av det totale antallet beitedyr, i størrelsesorden rundt 0,08 %. I store deler av region 4 er skadeomfanget dessuten marginalt eller fraværende. Skaden fremstår derfor som både begrenset i omfang og geografisk konsentrert. Det er ikke redegjort for om skadene kan begrenses med mindre inngripende tiltak.

6. Alternative tiltak (§ 12)

Vedtaket inneholder ingen konkret vurdering av alternative og forebyggende tiltak som sikringsgjerdet tilpasset rovdyr, tilsyn, natthegning, vokterhunder eller alternative beiteområder er vurdert eller hvilken effekt de eventuelt har hatt.

Vår oppfatning er at kravet i § 12 om å prioritere mindre inngripende tiltak ikke er synliggjort.

7. Særlig om forvaltningsområde for ulv

Innenfor forvaltningsområde for ulv, som skal sikre en levedyktig bestand, skal det føres en restriktiv praksis for felling. Dette tilsier en høy terskel for uttak innenfor sonen, noe som ikke er synliggjort i vedtaket.

8. Konklusjon

Vedtaket har, etter vår vurdering, flere rettslige mangler, herunder utilstrekkelig synliggjøring etter § 7, utilstrekkelig kunnskapsgrunnlag (§ 8), lite begrunnet anvendelse av føre-var-prinsippet (§ 9), manglende vurdering av samlet belastning (§ 10), utilstrekkelig vurdering av alternative tiltak (§ 12), naturmangfoldloven § 5.

Etter vår vurdering er det ikke tilstrekkelig grunnlag i vedtaket til å etterprøve om vilkårene for uttak etter naturmangfoldloven § 18 er oppfylt. Særlig gjelder dette i lys av bestandens størrelse, genetiske situasjon og den usikkerhet som knytter seg til videre utvikling.

De påpekte svakhetene ved vedtakets begrunnelse og vurderinger er etter vårt syn av en slik karakter at de kan ha hatt betydning for vedtakets innhold, jf. alminnelige forvaltningsrettslige ugyldighetsprinsipper.

På denne bakgrunn bes det om at vedtaket oppheves og saken behandles på nytt i tråd med kravene i naturmangfoldloven.

Med vennlig hilsen

Heidi E. Oskarsen, styreleder
Martine Stave, fylkessekretær
Naturvernforbundet i Østfold
post@naturostfold.no

Kilder:

<https://www.statsforvalteren.no/innlandet/landbruk-og-mat/husdyr/drovtyggere/>

[Ulv-Forelop StatusRapp 3-2026-PW KN EM-260320.pdf](#)